

C.J. Sansom

*Advocaat van
kwade zaken*

De Fontein

I

Onder de bomen was het aardedonker en er drong slechts een sprankje maanlicht door de halfkale takken. Op de grond lag een dikke laag gevallen bladeren; de hoefslag van onze paarden was nauwelijks hoorbaar en het was moeilijk te zeggen of we de weg nog volgden. Een armzalig pad had Barak die eerder genoemd, voor de zoveelste keer afgevend op dit woeste, onbeschaafde land waarnaar ik hem had meegevoerd. Ik had niets teruggezegd, aangezien ik doodmoe was: mijn rug deed pijn en mijn in zware rijlaarzen gestoken benen waren stijf als planken. Bovendien maakte ik me zorgen en keerden mijn gedachten steeds terug naar de vreemde missie die ons wachtte. Met mijn ene hand liet ik de teugels los en ik zocht het zegel van de aartsbisschop in de zak van mijn mantel. Ik betastte het als een talisman en herinnerde me Cranmers toezegging: ‘Dit zal u veiligheid bieden en u beschermen tegen gevaar.’

Ik had een kommervolle tijd achter de rug, want zes dagen geleden, in Lichfield, had ik mijn vader begraven. In de vijf daaropvolgende dagen waren Barak en ik naar het noorden gereden, over wegen die na de natte zomer van 1541 slecht begaanbaar waren. We trokken door woeste streken waar veel dorpen nog uit de oude langhuizen bestonden en de mensen met het vee samenhokten in plaggenhutten met strodaken. Die middag hadden we bij Flaxby de hoofdweg naar het noorden verlaten. Barak wilde overnachten in een herberg, maar ik stond erop dat we zouden doorrijden, desnoods de hele nacht. Anders zouden we te laat komen, bracht ik hem in herinnering. Morgen zou het 12 september zijn en we moesten onze bestemming hebben bereikt ruim voordat de koning er zou aankomen.

Algauw was de weg echter veranderd in een modderpoel en bij het vallen van de avond waren we een droger pad naar het noordoosten op gereden, door dichtbebost terrein en langs kale gele stoppelvelden waar varkens in wroetten.

Het beboste terrein was overgegaan in het woud waar we nu al uren de weg door zochten. We waren al een keer afgedwaald van het hoofdpad en in het donker was het een helse toer om het terug te vinden. Het was doodstil, op het geritsel van gevallen bladeren en het geluid van krakende takken na, wanneer een wild zwijn of wilde kat voor ons op de vlucht sloeg. De paarden, bepakt met de zadeltassen waarin we onze kleding en andere benodigdheden vervoerden, waren even uitgeput als Barak en ikzelf. Ik kon de vermoeidheid van Genesis voelen, en Sukey, de anders zo energieke merrie van Barak, liep slechts met trage stap achter hem aan.

‘We zijn verdwaald,’ mopperde Barak.

‘Bij de herberg zeiden ze dat we het hoofdpad dat door het woud naar het zuiden voert moesten volgen. Maar zo dadelijk wordt het licht,’ zei ik. ‘Dan kunnen we zien waar we zijn.’

Barak liet een vermoeid gebrom horen. ‘Ik voel me alsof we naar Schotland zijn gereden. Straks worden we nog gevangengenomen voor losgeld. Dat zou me niks verbazen.’ Ik gaf geen antwoord en zwijgend sjokten we verder.

Ik dacht terug aan de begrafenis van mijn vader, een week geleden. Aan het groepje mensen rond het graf, de kist die in de aarde zakte. Aan mijn nicht Bess, die hem dood in bed had aangetroffen toen ze hem zijn eten bracht.

‘Ik wou dat ik had geweten hoe ziek hij was,’ zei ik naderhand tegen haar toen we terug waren op de boerderij. ‘Dan zou ik hem zelf verzorgd hebben.’

Vermoeid schudde ze haar hoofd. ‘Je was in Londen, ver weg, en het was al meer dan een jaar geleden dat we je hadden gezien.’ Er lag een beschuldigende blik in haar ogen.

‘Ik had zelf ook een zware tijd, Bess. Maar ik zou wel zijn gekomen.’

Ze zuchtte. ‘Nadat de oude William Poer vorig najaar was overleden, ging het met hem ook niet meer. De laatste jaren hadden ze nau-

welijks kunnen leven van de opbrengst van de boerderij en hij leek er niet meer in te geloven.’ Ze aarzelde. ‘Ik heb gezegd dat hij jou moest waarschuwen, maar dat wilde hij niet. God stelt ons zwaar op de proef. De droogte vorige zomer en dit jaar de overstromingen. Volgens mij schaamde hij zich voor de financiële problemen die hij zich op de hals gehaald had. En toen is hij bezweken aan die koorts.’

Ik knikte. Tot mijn ontsteltenis had ik vernomen dat er een zware schuldenlast rustte op de boerderij waar ik was opgegroeid en die nu van mij was. Mijn vader had bijna de zeventig gehaald en zijn rentmeester William was niet veel jonger. Hun beheer van de landerijen liet te wensen over en de laatste oogsten waren tegengevallen. Om het hoofd boven water te houden had hij de boerderij verhypothekend aan een rijke grondbezitter in Lichfield. Daar kwam ik pas achter toen de hypotheekhouder me direct na vaders overlijden schreef dat hij betwijfelde of de waarde van de grond de schuld zou kunnen dekken. Zoals zoveel leden van de lagere adel probeerde ook deze man zo veel mogelijk land te vergaren om er schapen op te weiden en het verstrekken van hypotheeken met torenhoge rentes aan bejaarde boeren was een van zijn manieren om dat te doen.

‘Wat een bloedzuiger, die Sir Henry,’ zei ik verbitterd tegen Bess.

‘Wat ga je doen? Laat je de boerderij bankroet gaan?’

‘Nee,’ zei ik. ‘Ik maak mijn vaders naam niet te schande. Ik zal betalen.’ God weet dat ik hem dat verschuldigd ben, dacht ik bij mezelf.

‘Dat siert je.’

Ik schrok op uit mijn gedachten door een protesterend gehinnik achter me. Barak had Sukey met een ruk aan de teugels tot staan gebracht. Ook ik hield stil en draaide me moeizaam om in het zadel. Nu het licht begon te worden zag ik zijn gestalte en de vormen van de bomen scherper. Hij wees voor zich uit. ‘Kijk daar!’

Voor ons werd het bos dunner. In de verte, laag aan de hemel, zag ik een rode lichtstip.

‘Dat is het!’ zei ik triomfantelijk. ‘Het licht boven op de kerktoren dat als baken dient voor reizigers, waarnaar we moesten uitkijken. En dit is het woud van Galtres, zoals ik had gezegd!’

We reden het bos uit. De hemel werd lichter en van de rivier stak

een koude wind op. We trokken onze mantels dichter om ons heen en reden omlaag naar York.

De hoofdweg naar de stad stond al vol pakpaarden en karren die waren beladen met allerhande proviand. Er waren ook enorme houtwagens bij, beladen met boomstammen die vervaarlijk op de uiteinden van de laadbakken balanceerden. Voor ons kwamen de hoge stadsmuren in zicht, zwartgeblakerd door de rook van honderden jaren, en erachter de torenspitsen van ontelbare kerken. Het geheel werd gedomineerd door de hoog oprijzende tweelingtorens van de York Minster. ‘Het is hier net zo druk als Cheapside op een marktdag,’ merkte ik op.

‘Allemaal voor het schitterende gevolg van de koning.’

Langzaam reden we verder. Door het gedrang konden we nauwelijks stapvoets gaan. Ik wierp enkele zijdelingse blikken op mijn metgezel. Het was nu een jaar geleden dat ik Jack Barak als assistent in mijn advocatenpraktijk had aangenomen, na de terechtstelling van zijn vorige meester. Als voormalige Londense straatjongen die dubieuze missies voor Thomas Cromwell uitvoerde, was hij geen voor de hand liggende keus, hoewel hij een goed verstand had en kon lezen en schrijven. Maar ik had er geen spijt van gehad. Hij had zich goed aangepast aan het werk voor mij en had met koppige volharding de wetboeken bestudeerd. Niemand kon beter dan hij getuigen bij de les houden terwijl hij hun verklaringen optekende, of duistere feiten aan het licht brengen, en zijn cynische, wantrouwende kijk op het rechtstelsel kwam van pas om mijn eigen geestdrift te corrigeren.

De laatste maanden echter had Barak dikwijls een terneergeslagen indruk gemaakt. Soms gaf hij zich geen rekenschap meer van zijn positie en was hij weer even dwars en spotzuchtig als in de tijd vlak nadat ik hem had leren kennen. Ik vreesde dat hij zich begon te vervelen en dacht dat hij misschien zou opleven als ik hem meenam naar York. Maar hij was vervuld van Londense vooroordelen tegen het noorden en de noorderlingen en had bijna de hele weg gemopperd en geklaagd. Nu keek hij twijfelend om zich heen en nam hij alles achterdochtig op.

Her en der begonnen huizen te verschijnen langs de weg, en toen

zag ik rechts van ons, boven de kantelen van een hoge, oude muur, een enorme torenspits. Boven op die muur liepen soldaten wachtron- den. Ze droegen de ijzeren helm en witte tuniek met het rode kruis van de koninklijke langboogschutters. Ze waren echter niet bewa- pend met boog en pijlen, maar met zwaarden en geduchte pieken, en sommigen zelfs met lange lontroeren. Vanuit de stad klonk gebonk en gehamer.

‘Dat moet uit de oude St Mary’s Abbey komen, waar we zullen ver- blijven,’ zei ik. ‘Het klinkt alsof er hard gewerkt wordt om de boel in gereedheid te brengen voor de koning.’

‘Zullen we onze bagage ernaartoe brengen en achterlaten?’

‘Nee. Eerst moeten we naar broeder Wrenne en dan naar het kas- teel.’

‘Om de gevangene te zien?’ vroeg hij zacht.

‘Ja.’

Barak keek omhoog naar de muren. ‘St Mary’s wordt goed be- waakt.’

‘De koning zal niet zeker weten of hij welkom is, na alles wat hier is gebeurd.’

Ik had zacht gesproken, maar de man die voor ons naast een met zakken graan beladen pakpaard liep, draaide zich om en keek ons on- derzoekend aan. Toen Barak zijn wenkbrauwen optrok wendde hij zijn blik af. Ik vroeg me af of hij een van de informanten van de Raad van het Noorden was; die zouden nu handenvol werk hebben in York.

‘Misschien kunt u beter uw advocatentoga aantrekken,’ opperde Barak. Hij knikte voor zich uit. Door een grote poort in de stadsmuur sloegen de karren en dragers af naar de abdij. Voorbij de poort was de muur van de abdij haaks aan de stadsmuur vast gebouwd, vlak bij een versterkt poortgebouw dat was verfraaid met het stadswapen van York: vijf witte leeuwen op een rood veld. Hier stonden nog meer met stalen helmen en dito borstplaten bepantserde wachters, met de piek in de hand. Achter de muur rezen de torens van de Minster nu hoog op tegen de grijze lucht.

‘Die ga ik niet uit mijn zadeltas pakken, daar ben ik te moe voor.’ Ik klopte op mijn mantelzak. ‘Hier heb ik de volmacht van de kamer-

heer.’ Behalve de volmacht zat daar ook het zegel van aartsbisschop Cranmer in, maar dat mocht ik aan slechts één persoon tonen. Ik staarde vooruit, naar iets waarvan me was gezegd dat ik het kon verwachten, maar wat me niettemin deed huiveren: vier op hoge palen gespietste zwarte hoofden, vol builen en half kaal gepikt door kraaien. Ik wist dat het afgelopen voorjaar twaalf samenzweerdere waren terechtgesteld in York en dat hun hoofden en ledematen bij alle stadspoorten werden getoond om anderen te waarschuwen.

We sloten achter aan bij een kleine rij en onze paarden lieten vermoeid het hoofd hangen. De wachters hadden een schamel geklede man aangehouden en ondervroegen hem bars over wat hij in de stad kwam doen.

‘Laat ze alsjeblieft opschieten,’ fluisterde Barak. ‘Ik sterf van de honger.’

‘Dat weet ik. Kom, nu zijn wij aan de beurt.’

Een van de wachters greep Genesis bij de teugels, terwijl een andere mij vroeg wat ik in de stad kwam doen. Hij had een zuidelijk accent en een hard, doorgroefd gezicht. Ik toonde hem mijn volmacht. ‘U bent advocaat van de koning?’ vroeg hij.

‘Ja. Vergezeld door mijn assistent. We zijn hier om te helpen bij de rechtszaken die Zijne Majesteit zal voeren.’

‘Er is hier een harde hand nodig,’ zei hij. Hij rolde het document op en gebaarde dat we de stad binnen mochten. Toen we onder de vestingstoren door reden schrok ik van de aanblik van een groot, aan de poort genageld brok vlees, dat wemelde van de vliegen.

‘Rebellenvlees,’ zei Barak. Hij trok een grimas.

‘Ja.’ Hoofdschuddend dacht ik na over de grillige loop van het lot. Als die samenzwering in het voorjaar niet was beraamd, zou ik hier niet zijn geweest en zou de koning zijn hofreis naar het noorden, de grootste en schitterendste die ooit in Engeland was ondernomen, niet hebben gemaakt. We reden de stad binnen. In de ommuurde ruimte van het poortgebouw klonk het hoefgeklepper van onze paarden plotseling erg luid.

Achter de poort lag een smalle straat met huizen met drie verdiepingen en overhangende dakranden. Voor de vele winkels waren kraampjes opgezet. De kooplui zaten op blokken hout en prezen hun waren aan. York maakte een armoedige indruk op me. Sommige huizen waren ronduit bouwvallig en op de plekken waar de pleisterkalk had losgelaten waren zwarte muurbalken zichtbaar. De straat was niet meer dan een modderige steeg. De woelige menigten bemoeilijkten het rijden, maar ik wist dat meester Wrenne, zoals alle belangrijke juristen van de stad, in Minster Close woonde. Die wijk was gemakkelijk te vinden, want de Minster domineerde de hele stad.

‘Ik heb honger,’ zei Barak. ‘Laten we gaan ontbijten.’

Voor ons zag ik alweer een hoge muur; York leek me een stad vol muren. Achter deze muur doemde de Minster op. Voor ons lag een groot plein met overal marktkraampjes onder bont gestreepte afdakjes die flapperden in de koele, vochtige bries. Huisvrouwen in zware rokken bekvechtten met de kraamhouders, handwerkslieden in de bonte livrei van hun gilde wierpen geringschattende blikken op de koopwaar in de kraampjes en honden en in lompen gehulde kinderen doken op restjes af. Ik zag dat de meeste mensen verstelde kleren droegen en op versleten klompen liepen. Her en der hielden wachters in livreien met het stadswapen de menigten in het oog.

Een groep lange blonde mannen met honden dreef een kudde vreemd uitzierende schapen met zwarte koppen over de markt. Nieuwsgierig bekeek ik hun verweerde gezichten en zware wollen mantels. Dit moesten de legendarische Dalesmen zijn die vijf jaar geleden de ruggengraat van de opstand hadden gevormd. Ze staken af tegen de geestelijken in zwarte gewaden en priesters met bruine kappen die de toegangspoort tot de buurt rond de Minster in en uit liepen.

Barak was naar een pasteikraam enkele stappen verderop gereden. Hij boog zich op zijn paard voorover en vroeg wat twee lamspasteien kostten. De kraamhouder verstond zijn Londense accent niet en staaarde hem aan.

‘Zuiderlingen?’ grauwde hij.

‘Ja. We hebben honger. Hoeveel – voor – twee – lamspasteien?’ Barak sprak traag en luid, alsof hij het tegen een zwakzinnige had.

De kraamhouder keek hem boos aan. ‘Kan ik er wat aan doen dat ik dat eendengekwaak van je niet versta?’ vroeg hij.

‘Je krast zelf als een schorre kraai.’

Twee rijzige Dalesmen die langs de kramen liepen, bleven staan en keken om. ‘Valt die hond van een zuiderling je lastig?’ vroeg de ene aan de koopman. De andere stak een grote, vereelde knuist uit naar Sukeys teugels.

‘Handen thuis, kinkel,’ zei Barak dreigend.

De opvlammende woede in de blik van de man verbaasde me. ‘Jij arrogante kwal van een zuiderling. Denk jij ons zomaar te kunnen beledigen omdat Dikke Hendrik eraan komt?’

‘Krijg de kolere,’ zei Barak, terwijl hij de man kalm aankeek.

De Dalesman tastte naar zijn zwaard. Ook Baraks hand schoot naar zijn wapen. Ik baande me een weg door de menigte.

‘Neemt u ons niet kwalijk, heer,’ zei ik sussend, hoewel het hart me in de keel klopte. ‘Mijn knecht bedoelde het niet slecht. We hebben een zware rit achter de rug.’

De man wierp me een blik vol afkeer toe. ‘Zo, zo, een lord met een bochel, hè? Hierheen gekomen op z’n mooie paard om ons onze laatste duiten afhandig te maken?’ Hij wilde zijn zwaard trekken, maar op dat moment werd er een piek op zijn borst gezet. Twee stadswachten die hadden gezien dat er moeilijkheden dreigden waren ons te hulp gesneld.

‘Weg met die zwaarden!’ snauwde de ene. Hij hield zijn piek op de hartstreek van de Dalesman gericht en de andere deed hetzelfde bij Barak. Een menigte begon zich te verzamelen.

‘Waarom maken jullie zo’n drukte?’ snauwde de wachter.

‘Die zuiderling heeft de kraamhouder beledigd,’ riep iemand.

De wachter knikte. Het was een magere man van middelbare leeftijd met een scherpe blik. ‘Manieren hebben ze niet, die zuiderlingen,’ zei hij luid. ‘Zoals we al hadden gedacht, meester.’ Uit de menigte steeg gelach op en een omstander klapte in zijn handen.

‘We willen alleen maar een paar van die vervloekte pasteien,’ zei Barak.

De wachter knikte naar de kraamhouder. ‘Geef hem twee pasteien.’

De man overhandigde Barak twee lamspasteien. ‘Dat is tien duiten,’ zei hij.

‘Wat zeg je me nou?’

De kraamhouder sloeg zijn blik ten hemel. ‘Zes dan.’

‘Voor twee pasteien?’ vroeg Barak alsof hij zijn oren niet geloofde.

‘Betalen,’ snauwde de wachter. Barak aarzelde en ik drukte vlug de munten in de hand van de kraamhouder. Nadat hij er uitdagend in had gebeten, liet hij ze in zijn beurs glijden. De wachter boog zich naar me toe. ‘Nu verder rijden, heer. En zeg tegen uw knecht dat hij zich gedraagt. U wilt toch geen problemen, zo kort voor het bezoek van de koning?’ Hij keek ons met opgetrokken wenkbrauwen na, terwijl Barak en ik terugreden naar de toegangspoort van de wijk. Bij een bank tegen de muur stegen we met stijve benen af, bonden onze paarden vast en gingen zitten.

‘Gods nagels, wat heb ik een pijn in mijn benen,’ zei Barak.

‘Ik ook.’ Mijn benen voelden aan alsof ze niet langer bij mij hoorden en ook mijn rug deed vreselijk pijn.

Barak zette zijn tanden in zijn pastei. ‘Smaakt goed,’ zei hij verrast.

Ik dempte mijn stem. ‘Let op je woorden. Je weet toch dat ze ons hier niet mogen?’

‘Dat gevoel is wederzijds. Wat een smeerlappen.’ Boos en dreigend keek hij in de richting van de kraamhouder.

‘Luister,’ zei ik zacht. ‘Ze proberen de boel rustig te houden. Als je met de mensen omgaat zoals jij zojuist deed, riskeer je niet alleen dat wij beiden overhoopgestoken worden, maar veroorzaak je ook problemen voor de hofreis. Zou je dat willen?’

Hij gaf geen antwoord, maar keek fronsend naar zijn voeten.

‘Wat scheelt je toch de laatste tijd?’ vroeg ik. ‘Je bent nu al wekenlang zo prikkelbaar. Vroeger hield je die scherpe tong van je in bedwang. Vorige maand heb je me ook al in moeilijkheden gebracht, toen je rechter Jackson een schele ouwe rups noemde terwijl hij kon horen wat je zei.’

Opeens grijnsde hij ondeugend naar me. ‘Dat is hij toch ook?’

Ik liet me niet door zijn grijns van de wijs brengen. ‘Wat scheelt eraan, Jack?’

Hij haalde zijn schouders op. ‘Niks. Het bevalt me gewoon niet, hier bij die halfgare barbaren.’ Hij keek me recht aan. ‘Het spijt me dat ik zojuist die opschudding heb veroorzaakt. Ik zal zorgen dat het niet meer gebeurt.’

Excuses maken kostte Barak altijd moeite en ik knikte acceptierend. Maar zijn afkeer van het noorden was niet de enige oorzaak van zijn prikkelbare stemming, dat wist ik zeker. Ik keek nadenkend naar mijn pastei. Met zijn scherpe donkere ogen nam Barak het marktplein op. ‘Wat zien ze er armoedig uit, hier,’ zei hij.

‘De zaken gaan hier al jaren slecht. En de opheffing van de kloosters heeft de toestand nog verergerd. De Kerk had hier veel bezittingen. Een jaar of drie, vier geleden hadden we veel meer monniks- en fraterpijen gezien.’

‘Zo, dat is op.’ Barak had zijn pastei verorberd en veegde zijn mond af met zijn hand.

Met stramme bewegingen kwam ik overeind. ‘Kom, dan gaan we op zoek naar Wrenne, onze instructies ophalen.’

‘Denkt u dat we de koning hier nog te zien zullen krijgen?’ vroeg Barak. ‘Komen we bij hem in de buurt?’

‘Dat zou best kunnen.’

Hij blies zijn wangen bol. Het deed me deugd te begrijpen dat ik niet als enige tegen dat vooruitzicht opzag. ‘Er reist een oude vijand mee in zijn gevolg,’ voegde ik eraan toe, ‘die we maar beter uit de weg kunnen gaan.’

Met een ruk draaide hij zich naar me om. ‘Wie dan?’

‘Sir Richard Rich. Hij zal hier tegelijk met de koning en de Geheime Raad aankomen. Dat heeft Cranmer me verteld. Dus nogmaals: wees voorzichtig. Trek geen aandacht. We moeten zo min mogelijk opvallen.’

We maakten de paarden los en leidden ze naar de poort, waar een andere wachter ons met zijn piek de weg versperde. Ik toonde wederom mijn volmacht, waarop hij het wapen ophief en ons doorliet. Voor ons verrees de machtige Minster.

2

Wat een reus van een kathedraal,' zei Barak.

We waren een groot, geplaveid plein op gelopen met gebouwen eromheen die alle werden overschaduwd door de Minster. 'Het grootste bouwwerk van het noorden. Hij moet bijna even groot zijn als St Paul's.' Ik keek naar de enorme toegangsdeuren onder het met complexe ornamenten verfraaide booggewelf, waar zakenmannen met elkaar stonden te praten. Op de trap treden onder hen zat een groep bedelaars met bedelnappen. Ik kwam in de verleiding om een kijkje te gaan nemen in de kathedraal, maar wendde me af, want we hadden de vorige dag al bij Wrenne thuis geweest moeten zijn. Ik riep me de aanwijzingen die ik had gekregen voor de geest en zag een gebouw met het koninklijke wapen boven de deur. 'Daar in de buurt moeten we zijn,' zei ik. We leidden de paarden erheen en probeerden te voorkomen dat we uitgleden over de bladeren die van de bomen rond het plein waren gevallen.

'Weet u wat voor man die Wrenne is?' vroeg Barak.

'Ik weet alleen dat hij in York een bekend advocaat is en veel werk voor het rijk heeft gedaan. Hij schijnt al behoorlijk op leeftijd te zijn.'

'Laten we hopen dat het geen ouwe zak is die dit werk niet meer aankan.'

'Hij moet competent genoeg zijn om de smeekbeden aan de koning te organiseren. En genoeg vertrouwen hebben.'

We leidden de paarden een straat met dicht op elkaar gebouwde oude huizen in. Men had me gezegd dat ik bij het hoekhuis aan de rechterkant moest zijn en dit bleek een hoog gebouw dat er oeroud uitzag. Ik klopte aan. Binnen klonken schuifelende voetstappen en de

deur werd geopend door een bejaarde dame met een rond, gerimpeld gezicht dat werd omlijst door een witte kap. Ze keek me knorrig aan.

‘Ja?’

‘Is dit het huis van meester Wrenne?’

‘Zijn jullie de heren uit Londen?’

Ik trok mijn wenkbrauwen iets op vanwege haar gebrek aan achting. ‘Ja. Ik ben Matthew Shardlake. En dit is mijn assistent, meester Barak.’

‘We hadden jullie gisteren al verwacht. De arme meester maakte zich zorgen.’

‘We waren verdwaald in het woud van Galtres.’

‘Dan waren jullie niet de eersten.’

Ik knikte naar de paarden. ‘Wij en onze rijdieren zijn moe.’

‘Doodmoe,’ voegde Barak er nadrukkelijk aan toe.

‘Komen jullie dan maar binnen. Ik zal de knecht zeggen dat hij jullie paarden op stal zet en schoonborstelt.’

‘Dank u wel.’

‘Meester Wrenne is uit voor zaken, maar hij komt zo dadelijk terug. Hebben jullie trek?’

‘Zeker, dank u wel.’ De pastei had alleen mijn ergste honger gestild.

De bejaarde vrouw draaide zich om en ging ons traag schuifelend voor naar een hoge zaal in de oude stijl, met een grote haardplaats in het midden op de vloer. Er brandde een vuur van hakhout en de rook steeg loom op naar het rookgat hoog tussen de zwarte dakspinnen. In de glazenkast was een degelijk zilveren servies uitgestald, maar het gordijn achter de tafel op de verhoging aan de overzijde van het vertrek zag er stoffig uit. Op een roest bij het vuur zat een slechtvalk met een prachtig grijs verenkleed met zijn grote roofvogelogen naar ons te kijken. Ik staarde naar de boeken die overal lagen: op stoelen, op de eikenhouten kast en tegen de muren, op stapels die eruitzagen alsof ze ieder moment konden omvallen. Behalve in een bibliotheek had ik nog nooit ergens zo veel boeken bij elkaar gezien.

‘Zo te zien is uw meester een boekenliefhebber,’ merkte ik op.

‘Dat is hij zeker,’ antwoordde de oude vrouw. ‘Ik zal soep voor jullie halen.’

‘We zouden ook wel wat bier lusten,’ riep ik haar na. Barak plofte neer op een zetel die was bedekt met een dikke schaapsvacht en kussens. Ik pakte een groot, oud, in kalfsleer gebonden boekdeel, sloeg het open en trok mijn wenkbrauwen op. ‘Gods nagels. Dit is een van die oude, met de hand geïllustreerde boeken die de monniken maakten.’ Ik bladerde het door. Het was een exemplaar van Beda’s *Historia*, prachtig gekalligrafeerd en geïllustreerd.

‘Ik dacht dat die allemaal op de brandstapel waren gegaan,’ merkte Barak op. ‘Hij mag wel uitkijken.’

‘Ja, dat mag hij zeker. Dus hij is geen reformist.’ Ik legde het boek terug en kuchte toen er een stofwolkje van opsteeg. ‘Jesu, die huishoudster doet haar werk niet al te best.’

‘Volgens mij is ze niet meer tegen haar taak opgewassen. Maar misschien is ze meer dan een huishoudster, hoewel hij zelf ook al een oude man is. Als dat zo is heb ik geen hoge dunk van zijn smaak.’ Barak maakte het zich gemakkelijk op de kussens en zijn ogen vielen dicht. Ik ging in een leunstoel zitten en probeerde mijn stijve benen zo gerieflijk mogelijk te strekken. Ik voelde dat ook mijn ogen dichtvielen en schrok wakker toen de oude vrouw weer binnenkwam, met twee dampende koppen erwtensoep en twee kannen bier op een dienblad. Uitgehongerd vielen we aan. De soep was smakeloos en ongekruid, maar voedzaam. Na de maaltijd vielen Baraks ogen opnieuw dicht. Ik wilde hem wakker porren, omdat het van slechte manieren getuigde om in de zaal van onze gastheer te zitten slapen, maar ik wist hoe moe hij was. Het was hier stil. De geluiden van het plein werden gedempt door de glas-in-loodvensters en het vuur knapperde zacht. Ook mijn ogen vielen dicht. Ik streek met mijn hand over de zak van mijn mantel waar het zegel van aartsbisschop Cranmer in zat en dacht terug aan een paar weken geleden, toen de reeks gebeurtenissen die me hierheen had gevoerd begonnen was.

Van C.J. Sansom verschenen bij De Fontein:

Winter in Madrid (2007)

Kloostermoord (2011)

Het zwarte vuur (2012)

© 2006 C.J. Sansom

© 2012 voor deze uitgave: Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Oorspronkelijke uitgever: Pan Books, een imprint van Pan MacMillan Ltd

Oorspronkelijke titel: *Sovereign*

Uit het Engels vertaald door: Kees van Weele

Omslag: De Weijer Design, Baarn

Omslagbeeld: Hollandse Hoogte

Vormgeving binnenwerk: Mat-Zet bv, Soest

ISBN 978 90 261 3265 0

ISBN e-book 978 90 261 3266 7

NUR 342

www.uitgeverijdefontein.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.